

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

**Vytvořeno v rámci projektu
Nové výzvy, nové příležitosti, nová škola**

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

2. Prodejní zařízení

Výukový materiál

Shrnutí učiva:

Rozmístění zařízení v prodejní místnosti se řídí typem prodejny.

Může být: **souřadnicové uspořádání**

-jsou použity přístěnné regály a středové gondoly.

Obslužné úseky (maso, lahůdky, cukrářské a pekařské výrobky) jsou umístěny po obvodu prodejny)

volné uspořádání

-jsou uplatněny při volném výběru zboží (např. oděvy, luxusní výrobky) .Zboží je vystaveno pomocí různých typů stojanů, zákazníci mohou volně procházet v každém směru.

Při navrhování řešení prodejní místnosti se musí brát v úvahu :

-rozměry dostupného výstavního zařízení

-frekvence zákazníků

-rozměry samotného zboží

-rozměry mechanizačních prostředků

Příklad:

-uličky mezi regály alespoň 170 cm

-hlavní ulice minimálně 200 cm

-před obslužnými úseky 250 cm

Každý druh prodejny má jiný charakter a jiné řešení uspořádání (potravin, průmyslové zboží, obchodní domy).

Zařízení prodejny

Požadavky na zařízení

-umožňovat snadnou orientaci zákazníka

-umožňovat přehled pracovníků prodejny

-bezpečnost

-soulad s celkovou vnitřní úpravou prodejny

Obecně lze nároky na zařízení prodejny rozdělit

a) ekonomické požadavky (ekonom. efektivní zařízení, pořizovací hodnota)

b) ergonomické požadavky (musí brát v úvahu rozměry lidského těla-regály do 180 cm, pulty 90 cm, hloubka regálů 30 cm)

c) funkční požadavky (možnost flexibility,výkonové parametry, povrchová úprava)

d) estetické požadavky (soulad s koncepcí interiéru)

Zařízení pro prodej zboží

1.Samoobslužný prodej

-musí umožnit vystavení maximálního množství zboží co nejpřehledněji

Přístěnné regály – jsou stavebnicové, zadní stěna je pevná, konstrukce je ocelová a mají police (ocelové, umělohmotné, skleněné), někdy mají zabudované osvětlení

Středové regály, gondoly – slouží k vystavení zboží ve středových prostorách, jsou to oboustranné regály, vybaveny policemi, výška nepřesahuje 140-180 cm, někdy se na koncové díly zavěšují koše se zbožím.

Chladicí zařízení – slouží ke skladování zboží při nízkých teplotách, používají se chladicí pulty, skříně a vitríny. Chladicí zařízení se musí udržovat v naprosté čistotě, musí mít stejnou teplotu.

Nabídkové stojany – bývají pevné nebo pojízdné, rozestavují se v různých místech prodejní místnosti, zejména tam, kde chceme zákazníka upozornit na novou nabídku nebo k impulsním nákupům.

2. Prodej volným výběrem

Výstavní regály mají následující části

- horní osvětlovací pás (diapozitivy s vystavenými výrobky)
- prosvětlené pásmo pro nápisy označující sortiment
- zadní stěna (zrcadlo, dřevo, umělá hmota, textil)
- polic
- spodní část pro skladování zboží
- osvětlovací trubice

Stojany – pro různé druhy zboží (textil), je nutné je umístit tak, aby řídily proud zákazníků

Výstavní pódia – přitahují pozornost zákazníků, používá se u elektroniky, kobereců, kufrů, obuvi.

3. pultový prodej

Prodejní pulty jsou určeny k přímému kontaktu mezi zákazníkem a prodáváčem, liší se podle druhu sortimentu např. chladicí vitríny (maso, čerstvé), průběžné vitríny (pečivo)

Zboží může být vystaveno pod skleněnou plochou.

Pulty se používají i pro prodej textilu, galanterie, kožené zboží.

Skříně a vitríny – k uložení a vystavení cenného nebo choulostivého zboží nebo drobného kovového zboží, některé skříně mají zásuvky.

Inkasní úsek, doplňkové zařízení

Pokladní boxy

- slouží k umístění kontrolní pokladny, k manipulaci se zbožím, při placení
- nejčastěji se používají v samoobsluhách
- musí mít optimální rozměr a tvar (usnadnění práce pokladní i zákazníka)
- musí odpovídat fyziologickým vlastnostem
- mají různé vybavení (posuvný pás, odkládací prostory)

Kontrolní pokladny

Existují různé typy, jsou vybaveny

- zařízením vydávajícím šekové pásky
- registrují tržbu
- mají součtové počítadlo tržby
- úhrne počítadlo tržby
- indikátor tržby (umožňuje kontrolu položek)

Nejpoužívanější druhy pokladen

a) **elektromechanické pokladny** s obsluhou

b) **elektronické pokladny** – mají snadnější ovládání, mohou být napojeny na počítač

c) **terminálové pokladny** – automatické čtení a zúčtování prostřednictvím čárového kódu

Údaje se ukládají do paměti prostřednictvím čtecího zařízení

- čtecí tužka** (obsluhuje se ručně, dotykem – škrtnutím se snímá kód)
- scanner** – zabudovaný do pracoviště pokladny, vysílá laserový paprsek
- laserová pistole** (ručně se nasměruje na kód)

Terminálová pokladna zajišťuje informace o obratu kdykoli a z kteréhokoli oddělení podle druhu zboží.

Nákupní vozíky a košíky

- musí být lehké a trvanlivé
- nesmí mít ostré hrany
- dostatečná nosnost
- snadno ovladatelné
- dostatečná objemová kapacita

Zařízení pro předvádění zboží

- předváděcí místnosti
- zkušební kabiny
- pracovní pulty na měření, stříhání

Stolní váhy

- a) elektronické automatické-zjišťování hmotnosti bez závaží
- b) poloautomatické (používá se závaží)
- c) laboratorní velmi přesné (klenotnictví, semena, byliny)

Nákladní váhy

můstkové automatické – zapuštěny přímo do podlahy
Váhy musí být ocechované, vyvážené, čisté.

Zařízení pro úklid a drobné opravy

- odpadkové koše
- prostředky pro úklid (čistící stroje apod.)
- kontejnery na tříděný odpad
- zařízení pro drobnou údržbu (nářadí)

Zařízení k ochraně prodejny proti vloupání

- zvuková signalizace
- světelná signalizace
- průmyslové televize
- magnetické štíty
- elektronické zabezpečení

Kontrolní otázky:

1. Čím se řídí rozmístění zařízení v prodejní místnosti a jaké typy znáte?
2. Vyjmenujte, co musíte brát v úvahu při navrhování dispozičního řešení prodejní místnosti.
3. Jaké jsou požadavky na prodejní zařízení?
4. Popište základní druhy prodejního zařízení podle forem prodeje.
5. Jaké znáte nejpoužívanější typy pokladen a charakterizujte je?
6. Jaké jsou požadavky na nákupní vozíky?
7. Charakterizujte základní druhy vah používaných v obchodě.
8. Jak zabezpečíme prodejnu proti vloupání.

Úkoly:

1. Navrhněte dispoziční řešení prodejní místnosti u vámi zvoleného typu sortimentu.
2. Navrhněte výstavné regál pro prodej textilního zboží.